

Oppalaččat

Ealáhusdoaimmas galgá čállot sierra vuoto- ja massinkonttu. Jus vearramáksi vuoitut ja massimat leat šaddan sihke iehčanans iežas ealáhusdoaimmas ja dan boittolaga, de čállojit dát guovtti sierra vuoto- ja massinkonttui. Jus vearramáksi jodiha mánga sierralágan doaimma, de galgá juohke doibmii čállot okta vuoto- ja massinkonttu, ja juohke gildii masa son lea vearrogeatnegas ja masa galgá ordnet báikegitta vuollásaš vearrogeatnegasvuodá vuoitu dahje massima vearrólága § 3-3 mielde. Skovis lea biddjon sadji gokko nummarastá vuoto- ja massinkonttuid mat vearramáksis leat. Vuoto- ja massinkonttui galgá čállit vuoitu ja massima go boahtojagis realisere dahje atnuiváldá doallobiergasiid e, f, g, h ja i saldojoavkkus, ja negatiivva saldo mii lea šaddan b saldojoavkkus jagi botta. "Massin" háhkkon gávpeárvvu realisašuvnnas (guoros positiiva saldo b joavkkus), galgá geasusčállot joatkkavuolidahttimis b joavkku saldos.

Vuoiitu ja massin ealáhusdoaimma vuolidahttima haga doallobiergasiin, vrd. vearrólága § 14-52, galget maid čállot vuoto- ja massinkonttui. Dát ii guoskka vuoituide ja massimiidda háldoomiin nugo ossosiin, obligašuvnnain, čavgumušain jna. Jus vearramáksi lea oassálasti fidnus oassálastimearridemiin mii dán jagi lea realiseren háldoomiid maid lea háhkan ovdal 31.12.1991, ja mii addá oassálastái vuogitvuodá gessosii vearrólága § 10-44 (5) mielde, de galgá oassálasti čállit gessosa iežas vuoto- ja massinkonttui. Dát ii sáhte leat seamma vuoto- ja massinkonttu go dat masa čállá vuoituid ja massimiid ovtaolbmofitnodaga ealáhusdoaimmas.

Mearrádus ahte ii galgga meroštallot personboahdu dan vuoitus go boahtojagis realisere viessosaji dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus gitta 150 000 kr rádjai lea loahpavuon 2016 boahtojagi rájes mađđásiin. Jus vuoto- ja massinkonttu lea 2015:s dahje árabut ceggejuvvon, de datte galgá 2016 ja manjjetat boahtočállin ain dollot personboahtovuodá olgobealde.

Ovtaolbmofitnodagaide ii galgga meroštallot personboahdu dan vuoitus go realisere dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu maid lea 2016:s háhkan. Vástideaddji gusto mielkeeriide mat realiserejuvvojit oktan eanadoaluin (Geahča 17 poastta bagadusa).

Loahpaheamis vuovdedoalu mii lea leamaš giedahallon doaimban ja gaskamearrearriduvvon, sáhtá vearramáksi 2016 boahtojagi rájes mađđásiin válljet boahtočállit vuoto- ja massinkonttui vejolaš gaskamearreosi dan sadjái go njuolga boahtočállima. (Geahča bagadusa 6. postii).

Mo skovis atnit ovdamerkestagaid

Dábálaččat galgá almmuhit buot loguid ovdamerkestaga haga, go čilgehusas

čilgehusas boahat ovdan, lasihuvvogo lohku vai gessojuvvo go dat dan oktavuođas go čállo dasa. Ii galgga nappo čállit minusmearka, go teavstta mielde lea sáhka massimiin jna. ja vástideaddji ii čále plusmearka vuoituin jna.

Aiddostahttimat

Jus juogaman sadjái lea ovdagihtii prentejuvvon merkestat (positiiva dahje negatiiva), de galgá almmuhit logu ovdamerkestaga haga. Ovdamerkestat adno dušše dalle, go háliida almmuhit logu mas lea nuppegežiid ovdamerkestat go mii ovdagihtii lea prentejuvvon. Supmiin ja boadussajiin adno álo minusmearka go submi lea negatiiva.

Bagadus iešgudet poasttaide

1 poasta. 31.12. saldo sirdon mannan jagi vuoto- ja massinkonttus
Dán postii sirdo diimmá juovlamánu 31. b vuoto- ja massinkonttu saldo. Positiivva submi (+) lea vuoiitu, ja negatiivva submi (-) lea massin.

2 poasta. Jagáš vuoiitu vuolidahtekeahates doallobiergasiid realisašuvnnas/atnuiváldimis

Dása čállo vuoiitu dakkár doallobiergasiid realisašuvnnas/atnuiváldimis maid ii sáhte vuolidahttit vearrólága § 14-40 čuo. regeliid mielde. Vuoto- ja massinkonttu ii galgga adnot árvobáhpáriid, čavgumušaid ja eará finánsaháldoomiid realisašuvnnas. Vuoiitu go realisere šiehtadusa doallobiergasa oastimis, iige galgga dása čállot, muhto váldot realisašunjagis ollásit boahton. Aiddostahtto ahte vearramáksi ii sáhte vuoto- ja massinkonttui čállit vuoiitu dakkár háldoomi realisašuvnnas mii ii leat ealáhusdoaimmas. Dakkár vuoiittu vearuhuvvojit realisašunjagis. Eana-/vuovdedoalus vuoiitu mii ii galgga leat mielde personboadu meroštallamis, galgá diedihuvvot sierra RF-1219 gáhppálagas (geahča 17 poastta bagadusa).

3 poasta. Jagáš vuoiitu e-i saldojoavkku doallobiergasiid realisašuvnnas/atnuiváldimis, vrd. vuolidahttinskovi 109 poastta

Dása čállo vuoiitu e-i saldojoavkku doallobiergasiid realisašuvnnas/atnuiváldimis. Realisašunjagis sáhtá boahton čállit olles vuovdinsupmi dahje das osiid, dahje buhtadusa jna. njuolga. Submi váldo dábálaččat RF-1084:s, vuolidahttinskovi 109 poasttas. Realisere dettiin gávpevisttiid maid lea háhkan ovdal 1.1.1984, ferte vuolidahttinskovi 109 poasttas vuoiitu/massin, divvojuvvot vuolidahttima vuolit rájain. Doarjja mii lea addon investeremiidda guovlluide Gonagasa addán lánkaasahusa mielde, ja maid ii galgga máksit ruovttoluotta, galgá adnot vuovdinsupmi oassin, dahje buhtadussan jna. realisere dettiin doallobiergasa viđa jagi siste manjjetat go dan lea háhkan.

4 poasta. Negatiivva saldo (vuoiitu) dán jagi šaddan b saldojoavkkus gávpeárvvu (goodwill)

Dása čállo negatiivva saldo mii boahtojagis lea šaddan b saldojoavkkus. Dát guoská sihke háhkkon ja čoggon gávpeárvvu realisašuvnnas.

5 poasta. Vuoiitu realisašuvnnas visot omiid eanadoalus go loahpaha -doallosuorggi

Vuoiitu, mii lea šaddan realisašuvnnas visot ealliid mat gullet njuolga muhtin doallosuorgái, omd. mielkegusat go loahpaha mielkebuvttadeami, sáhtá sirdit vuoto- ja massinkonttui. Eaktun lea ahte vearramáksi joatká eanadoalloealáhusain. Vearromáksi sáhtá, jus dan háliideš, čállit vuoiitu jagi dábálaš doalloboahton.

6 poasta. Eará evttolaš vearohis värremat mat galget vuoto- ja massinkonttui čállot

Fitnodat sáhtá gáibidit evttolaš vearroluvvema vuoiittud ovdas mat leat e, f, g ja h saldojoavkkuid doallobiergasiid eaktodáhttohis realisašuvnnas. Eavttut sáhtit gáibidit evttolaš vearroluvvema, leat dárkilat muddejuvvon vearrólága § 14-70:s. Jus ođđa doallobierggas ii lea háhkkon ovdal áigemeari, de čállo 80 % värrejuvvon vuoiittus vuoto- ja massinkonttui dan boahtojahkái go áigemeari nohká. Báhcán 20 % dan vuoiittus maid ii leat ođđasit investeren, boahtočállo njuolga dan boahtojahkái go áigemeari nohká, vrd. vearrólága § 14-44 (4). Gaskamearreosi boahtočállima loahpaheamis vuovdedoalu mii lea leamaš giedahallon doaimban ja gaskamearrearriduvvon, vrd. vearrólága § 14-81 (6), sáhtá dása čállit.

8 poasta. 1-6 poasttaid submi

Dása oktiibiddjojit visot poasttat mat galget biddjot vuoto- ja massinkonttui dán jagi, ja lasihuvvot diimmá saldo 1 postii.

9 poasta. Jagáš massin daid doallobiergasiid realisašuvnnas mat eai sáhte vuolidahttot vearrólága § 14-40 čuo. regeliid mielde

Dása čállo massin vuolidahtekeahates doallobiergasiid realisašuvnnas ealáhusdoaimmas. Muđui čujuhuvvo bagadusa 2 postii.

10 poasta. Jagáš massin e-i saldojoavkkuid doallobiergasiid realisašuvnnas, vrd. vuolidahttinskovi 109 poasttain

Dasa galgá čállot massin e-i saldojoavkku doallobiergasiid realisašuvnnas. Ii sáhte čállit massima njuolga gessosii realisašunjagis. Muđui čujuhuvvo bagadusa 3 postii.

11 poasta. Erohus gaskal oassálasti juogadasas bajásmuđdejuvvon árvvus ja girječállon verolaš 31.12.1991 árvvus, dakkár háldoomis maid fidnus oassálastimearridemiin lea realiseren

Oassálastis, guhte go sirdá nettolivdnemiin

lea boahhtiárvvu bajásmuddemii vuoi-
gatvuohta dakkár háldooapmái mii gullá
fidnu, sáhtá justa dalle go fidnu realisere
háldooami, gáibidit gessosa dan erohusas
mii lea su juogadasas bajásmuddejuvnon
boahhtiárvvus ja su verolaš girječállon
juovlamánu 31.b. 1991 árvvus dan háldooamis.
Geasus ii addo njuolga realisašunjagis,
muhto dan láhkai ahte submi čállo oassálasti
vuoito- ja massinkontui. Jus fidnojuogadas
lea molsun eaiggáda maŋŋil 31.12.1991, de
čuovvu bajásmuddema vuoi- ja massinkontui
fidnojuogadasa.

**12 poasta. Oassálasti juogadas vuottus
mii guoská háldooami realisašuvdnii
fidnus oassálastimearridemiin, go
oassálasti deavdá vearroluvvema
eavttuid vearrolága § 9-3 (2-6) mielde**
Jus fidnu oassálastimearridemiin real-
isere háldooami vuoiituin, mas muhtin
oassálasti boddosaš regeliid mielde
deavdá vearroluvvema gáibádusaid
vearrolága § 9-3 (2-6) mielde, de sáhtá
oassálasti gáibidit gessosa vuoiitu dan
oasis, mii fidnobađus lea su juogadas.
Geasus addo dan láhkai ahte submi sirdo
oassálasti iežas vuoiito- ja massinkontui.
Jus fidnojuogadas lea molsun eaig-
gáda maŋŋil 31.12.1991, de čuovvu
buhttejeaddji geasus fidnojuogadasa.

13 poasta. 9-12 poasttaid submi
Dása biddjot oktii visot poasttat mat
galget gessot vuoiito- ja massinkonttus
ovdal go gávnnaha boahto- dahje
geasusčállima vuoddu.

**14 poasta. Jagáš boahto-/
geasusčállima vuoddu**
Dása čállo 8 poastta submi mas lea
gesson 13 poastta submi. Erohus dahká
dán jagáš vuoiito- ja massinkonttu boahto-
dahje geasusčállima vuoddu.

15a ja b poasta.
Uhcimustá 20 % bohtui/eanemustá
20 % boahtogessosii, dahje vuollil
15 000 kr báhcánsubmi bohtui/
boahtogessosii. Jus 14 poastta
vuoddu lea positiiva, de galgá saldo
vuoliduvvot uhcimustá 20 %
(boahtočállot). Jus 14 poastta vuoddu
lea negatiiva, de sáhtá saldo vuoliduvvot
gitta 20 % (golločállot). Jus 14 poastta
vuoddu lea negatiiva dakkár supmiin mii
lea vuollil 15 000 kr, de sáhtá datte submi
ollásit golločállot. Jus 14 poastta vuoddu
lea positiiva dakkár supmiin mii lea vuollil
15 000 kr, de galgá submi ollásit
boahtočállot. Jus dan jagis jápmá, de
ferte vuoiito- ja massinkonttu positiivva
saldo čállot boahturn jápminjagis.
Negatiivva saldo galgá čállot geasusin
jápminjagis. Dát ii datte gusto nu guhká
go leaska juogakeahtes opmodagas dahje
áidnaárbbolažžan váldá badjelasas
opmodaga juogakeahtá, maiddá rohkki
vuoi- ja massinkonttu vuoddaid
vearrolága § 14-40 čuo. mielde.
Vearrogeatnegasvuoda loahpaheamis
Norgii, geahča 19 poastta bagadusa. Go
sirdá spiehkasteaddji rehketdoallojáhká,
geahča ođđa 20 poastta.

**16 poasta. Vuoiito- ja massinkonttu
31.12. saldo**
Fitnodagat mat addet ealáhusdieđáhus
1 (RF-1175) dahje ealáhusdieđáhus 5
(RF-1368) sirdet positiivva saldo ealáhus-

dieđáhusa 2096 postii, ja negatiivva saldo
1296 postii. Jus fitnodat addá ealáhus-
dieđáhus 2 (RF-1167), ealáhusdieđáhus
4 bánkkuide, ruhtadanfitnodagaide jna.
(RF-1173; ealáhusdieđáhus 6 heaggadá-
kádufidnuide, penšunkássaide (RF-1501)
dahje ealáhusdieđáhus 7 vahátdá-
kádufidnuide (RF-1503), de galgá 16 poastta
vuoito- ja massinkonttu saldo sirdot ero-
husskovi (RF-1217) 51 poastta II kolonnii.

**17 poasta. Saldo mii lea realiserejuv-
von viessosajis dábálaš eanadoalus
dahje vuovdedoalus ceggejuvnon
ovdal 2016 boahtojagi, ja vuoi-
tu dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu
realisašuvnnas 2016:s, dahje maŋŋelat
ja mielkeearit mat realiserejuvvojit
oktan eanadoaluin**

Mearráduš ahte ii galgga meroštallot per-
sonboahtu vuoiitu go realisere viessosaji
dábálaš eanadoalus dahje vuovdedoalus
boahtojagis gitta 150 000 kr rádjái, lea
loahpahuvvon boahtojagi 2016 rájes
mađđásiin. Dát sisttisdoallá vuoiitu mii
guoská vearrolága § 9-3, gávcčat lađđasii,
a dahje d bustávvi.

Jus vuoiito- ja massinkonttu ceggejuv-
vui 2015:s dahje árabut, de datte sáhtá 2016
ja maŋŋelat boahtočállin ain dollot person-
boahtovuoddu olggobealde.

Ovttalbmofitnodagaide ii galgga meroštal-
lot personboahtu vuoiitu go realisere
dábálaš eanadoalu dahje vuovdedoalu
maid 2016:s dahje maŋŋelat lea háhkan,
iige mielkeeriid mat realiserejuvvojit oktan
eanadoaluin, vrd. vearrolága § 12-11 (4).
Go vuoiitu ii galgga gullat personboahto-
vuoddu, de galgá addit sierra gáhpálaga
RF-1219 dán vuoiitu nammii. Dalle galgá
merket dán birra 17. poasttas.

**18 poasta. Go 15a/15b poastta submi
lea sirdon njuolga vearrodieđáhusii
dahje ealáhusdieđáhusa bokte**
18 poasttas galgá ieš vearromáksi
almmuhit leago boahtu/boahto-
geasus sirdon njuolga vearrodieđáhusii
dahje ealáhusdieđáhusii.

**18a poasta. Submi sirdo njuolga
vearrodieđáhusii jus:**

- Ovttalbmofitnodat lea luvvejuvnon addit
ealáhusdieđáhusa. (Geahča dárkilat
vearrodieđáhusa bagadusas guđe
ovttalbmofitnodagaide dat guoská).
15a/15b poastta submi galgá dalle leat
mielde vearrodieđáhusa doalloboaduid
supmis dahje doallogoluid supmis.
- Submi gusto vuolástussii dahje bivdui,
mii ovddit jagiid lea loahpahuvvon.
(15a/15b poastta sirdo vearrodieđáhusa
3.1.12/3.3.7 ja 1.6.1 postii.)
- Submi guoská eará doibmii (maiddá
eanadoalu, vuovdedoalu, návdedoalu ja/
dahje boazodoalu) mii lea ovddit jagiid
loahpahuvvon. (15a/15b poastta sirdo
vearrodieđáhusa 3.1.12/3.3.7 ja 1.6.2
postii.)
- Submii ii guoskka dálá iige ovddeš
doaimmaide. (15a/15b poastta sirdo
vearrodieđáhusa 3.1.12/3.3.7 postii.)

Jus fitnodat addá ealáhusdieđáhus 1
(RF-1175) dahje ealáhusdieđáhus 5 (RF-
1368), de sirdo 15a poastta submi ealá-
husdieđáhusa 3890 postii.
Boahto- ja massinkonttu 15b poasttas
sirdo ealáhusdieđáhus 1 7890 postii
dahje ealáhusdieđáhus 5:i.

Jus fidnu addá ealáhusdieđáhus 2 (RF-
1167), ealáhusdieđáhus 4 bánkkuide,
ruhtadanfitnodagaide jna. (RF-1173),
ealáhusdieđáhus 6 heaggadá-
kádufidnuide, penšunkássaide (RF-1501)
dahje ealáhusdieđáhus 7 vahátdá-
kádufidnuide (RF-1503) de vuoiito- ja
massinkonttu 15 poastta submi šaddá
boahturn dahje geasusin erohusskovi (RF-
1217) bokte.

**19 poasta. Jus fidnu lea loahpahuvvon,
dahje vearrogeatnegasvuoda (Norgii)
lea loahpahuvvon**

Vuoiito- ja massinkonttu galgá gárvvistuv-
vot vrd. vearrolága § 14-48: Ovttalbm-
ofitnodagaide vearromáksi jápmimis
boahtojagis (earret jus leaska juoga-
keahtes opmodagas, dahje áidnaárbbolaš
váldá badjelasas opmodaga juoga-
keahtá, váldá rohkki vuoi- ja massinkonttu
geatnegasvuodaid), fidnu likvidašuvnnas
likvidašunjagis, fidnu oassálastimearridemiin
loahpaheamis loahpaheamis ja
vearrogeatnegasvuoda loahpaheamis
Norgii loahpaheamis.

Spiehkastat geatnegasvuoda čállit
boahturn vuoiitosaldo go Norgii loahpahuv-
vuohta vearrogeatnegasvuoda, gusto dalle go
vearromáksi ássagoahtá/lea ruovttugulli
eará EEO-riikii. Seamma guoská go vearro-
geatnegasvuoda Norgii loahpahuvvo fuš-
uvnnas dahje fišuvnnas. Jus fárremis dahje
dan maŋŋil lea duohta várra dasa ahte
vearrogáibádusa ii sáhte bearrat, de ferte
biddjot dáhkáduš vearrogeatnegasvuodii.
Sihkarvuoda sáhtá leat bánkdoahká-
duš, árvobábirpánta dahje eará oadjebas
vuohki. Vearrodirektoráhta dat mearrida
sihkarvuoda gáibádusa, mii loahpalaš
mađđásiin mearrida lea go duohta várra
dasa ahte gáibádus ii sáhte berrojuvot.
Eavttut ahte ain galgá čállit boahturn lea
ahte persovnnalaš vearromáksi ferte
bissut/leat vearrogeatnegas ássamin eará
EEO-riikkas. Fidnu ferte šaddat ruovttu-
gulli eará EEO-riikkas. Jus fidnu šaddá
ruovttugulli vuollevearromáksi EEO rájaid
siskobealde, de ferte leat duođaid ceg-
gejuvnon ja duođaid jodiheamen ruđalaš
doaimma dán riikkas. Jus massá vuoi- ja
massinkonttu vuodda ain boahturn čállit,
de galgá báhcán oassi vuoiito- ja massinkonttus
čállot ollásit boahturn dan vuosttaš jagi go
eavttut eai leat šat devdon.

**20 poasta. Spiehkasteaddji
rehketdoallojáhki**

Fitnodat mii molsu spiehkasteaddji
rehketdoallojáhká, sáhtá boahtočállit
vuollil 20 % 14 poastta positiivva saldus.
Boahtočállin lea gorálaččat nu galle ál-
gahuvvon mánu ovddas dan molsunjagis
go fitnodat addá ealáhusdieđáhusa.

Ovdamearka:

Vearromáksi atnigoahtá spiehkasteaddji
rehketdoallojagi kaleandarjagi geas-
semánu 1.b. rájes, ja galgá addit ealá-
husdieđáhusa boaduid ja goluid ovddas
ođđajagemánu 1.b. rájes miessemánu
31.b. rádjai. Jus vearromáksis lei 400 000
kr positiivva saldo mannan boahtojagi
loahpas, de gártá dás 20 % 80 000 kr.
Go vearromáksi addá ealáhusdieđáhusa
oanehat áigái go 12 mánu, de sáhtá
son 80 000 kr:s boahtočállit 5/12 oasi.
Dát mearkkaša ahte vearromáksi galgá
boahtočállit 33 333 kr 15 a postii, ja bá-
hcánsaldo 16 poasttas gártá 366 667 kr.
Ii sáhte ovttá boahtojagis 14 poastta

negatiivva saldos čállit gessosiin eanet go 20 %. Spiehkasteaddji rehketdoallojagis mii bistá guhkit go 12 mánu, galgá addit sierra skovi dan áiggi ovddas mii lea ovddit boahtojagi loahpaheamis ja ođđa rehketdoallojagi álggus. Dát čállo gessosiin gorálaččat nu galle álggahuvon mánu ovddas go leat dán boddosaš áiggis.